C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-55/25 Judecătoria Edineț, sediul Briceni
Nr.PIGD 1-24121934-03-21rji-17012025 Judecător: Aurelia Andronache

D E C I Z I E
În numele Legii

13 martie 2025 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord
În completul compus din:
Preşedintele completului, judecător Ion Talpa
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Ghenadie Liulca

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar de justiție, Andrei Socol declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16 decembrie 2024, privind admiterea plângerii condamnatului **Șcerbatîi Alexandru** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinînd cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 28 octombrie 2024 la Judecătoria Edineț, sediul Briceni a fost înregistrată plângerea condamnatului Șcerbatîi Alexandru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

În motivarea plângerii condamnatul a invocat că s-a deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți în perioade 29.02.2024 - 23.05.2024, 24.05.2024 - 07.10.2023 în

condiții inumane, și anume: nu se respectă norma spațiului locativ de 4 m2 ; celule populate cu diferite insecte; lipsa sistemului de ventilare; blocul sanitar în care lavoarul este situat împreună cu veceul; mâncarea nu corespunde normelor; lipsa locului special amenajat pentru uscarea hainelor; asistența medicală necalitativă.

Condamnatul Șcerbatîi Alexandru solicită să fie constatat faptul deținerii în condiții inumane, și degradante în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu reducerea pedepsei.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16 decembrie 2024 s-a admis plângerea condamnatului Șcerbatîi Alexandru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, Șcerbatîi Alexandru a fost deținut în perioade 04 martie 2024 - 19 august 2024, 02 septembrie 2024 - 07 octombrie 2024, în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în total o perioadă de 203 (două sute trei) zile, în calitate de condamnat.

În condițiile art. 473/4 alin. (4) Cod procedură penală, s-a redus pedeapsa lui Șcerbatîi Alexandr cu 20 (douăzeci) zile, pentru 200 (două sute) zile, în care acesta s-a aflat în detenție, în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calculare a 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 03 (trei) zile, calculate în condițiile art. 473/4 alin. (4) Cod procedură penală, care nu au putut fi reduse, fiind lăsate în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive stabilită lui Șcerbatîi Alexandru, prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul central din 23.05.2024 cu închisoare pe un termen de 01 (unu) ani, s-a redus cu 20 (douăzeci) zile.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs administrația Penitenciarului nr.2 Lipcani, solicitând casarea încheierii ca fiind neîntemeiată, cu respingerea plângerii condamnatului, or, în Raportul de evaluare a condițiilor de detenție, prezentat în cadrul ședinței de judecată, au fost prezentate probele, inclusiv și planșeta fotografică, care cu certitudine dovedesc că, condamnatului Șcerbatîi Alexandru în Penitenciarul nr.11 Bălți i-au fost acordate condițiile minime necesare de detenție.

Consideră că, judecătorul de instrucție a examinat cauza formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt şi de drept, în lipsa unei analizei complete, în ansamblu şi sub toate aspectele a împrejurărilor cazului, fapt ce denotă netemeinicia încheierii judecătorului de instrucție.

Conform prevederilor art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, *(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Referință, până la data examinării cauzei, nu a parvenit.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, cererea de recurs urmează a fi respinsă ca nefondată, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În argumentarea soluției emise la caz, Colegiul menționează că, judecătorul de instrucție judecând plângerea înaintată de condamnatul Șcerbatîi Alexandru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările cazului, cât și argumentele formulate în plângere prin prisma raportului prezentat de către administrația instituției penitenciare, prin prisma Statutului Executării pedepsei de către condamnați aprobat prin HG nr.583 din 26.05.2006, prin prisma Raportului Consiliului pentru Prevenirea Torturii, și prin prisma practicii constante CtEDO, corect ajungând la concluzia privind admiterea acestei plângeri.

Astfel, Colegiul penal conclude că, judecătorul de instrucție corect, în baza circumstanțelor analizate, a admis plângerea acestuia și a constatat deținerea lui Șcerbatîi Alexandru în condiții contrare prevederilor art.3 CEDO, în perioada 04 august 2024-19 august 2024; 02 septembrie 2024-07 octombrie 2024 în Penitenciarul nr.11 Bălți, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în total o perioadă de 203 zile în calitate de condamnat.

Potrivit plângerii înaintate, Șcerbatîi Alexandru susține că, s-a deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți, în condiții inumane, și anume: nu se respectă norma spațiului locativ; celule populate cu diferite insecte; alimentația de calitate rea.

Potrivit raportului prezentat de administrația penitenciarului, Șcerbatîi Alexandru s-a deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți și în perioada de referință, a fost cazat în următoarele celule: 1) în perioada 04.03.2024 - 15.03.2024, în celula nr. 35, cu suprafața totală de 13,86 m2 , unde blocul sanitar constituie 1,46 m2 , pereții fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă; cifra deținuților a variat între 2 şi 6 persoane; 2) în perioada 15.03.2024 - 05.04.2024, în celula nr. 06, cu suprafața totală de 37,02 m2 , unde blocul sanitar constituie 1,62 m2 , pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă; cifra deținuților a variat între 8 şi 12 persoane; 3) în perioada 05.04.2024 - 17.04.2024, în celula nr. 13, cu suprafața totală 14,58 m^2, unde blocul sanitar constituie 1,25 m2 , pereții fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă; cifra deținuților a fost de 4 persoane; 4) în perioada 17.04.2024 - 29.05.2024, în celula nr. 46, cu suprafața totală de 14,02 m2 , unde blocul sanitar constituie 1,58 m2 , pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă; cifra deținuților a variat între 2 şi 6 persoane; 5) în perioada 29.05.2024 - 05.06.2024, în celula nr. 19, cu suprafața totală de 29,21 m2 , unde blocul sanitar constituie 2,46 m^2, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă; cifra deținuților a variat între 5 şi 10 persoane; 6) în perioada 05.06.2024 -17.07.2024, în celula nr. 21, cu suprafața totală de 28,71 m2 , unde blocul sanitar constituie 2,49 m2 , pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă; cifra deținuților a variat între 6 şi 12 persoane; 7) în perioade 17.07.2024 - 19.08.2024, 02.09.2024 - 07.10.2024, în celula nr. 11, cu suprafața totală de 25,70 m^2, unde blocul sanitar constituie 2,10 m^2, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială şi cu uşă; cifra deținuților a variat între 6 şi 9 persoane.

Analizând raționamentul concluziilor deduse de prima instanță în procesul de examinare a cauzei, în raport cu materialele anexate la dosar, Colegiul penal conchide că, instanța de judecată corect a constatat faptul detenției condamnatului Șcerbatîi Alexandru în instituția penitenciară nr. 11 Bălți în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Colegiul observă că, cercetând calitatea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți prin prisma celor invocate de către condamnatul Șcerbatîi Alexandru a celor statuate în rapoartele prezentate de administrația penitenciarelor, cât și ținând cont de concluziilor prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției în penitenciarele Republicii Moldova, prima instanță temeinic a conchis asupra faptului că condamnatul Șcerbatîi Alexandru s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției.

În acest mod, prim instanță just a reținut că, în condițiile plasării condamnatului Șcerbatîi Alexandru în celule supraaglomerate, nefiind asigurată norma spațiului locativ de 4m^2 pentru fiecare deținut, ce constituie încălcări vizate în Rapoartele CPT, respectiv condamnatul s-a confruntat cu dificultăți, care au depășit semnificativ nivelul de suferință inerent detenției, astfel atingându-se pragul de severitate garantat de art. 3 a Convenției.

Concomitent, instanța analizând toate circumstanțele invocate în cererea condamnatului, judicios a constatat că acesta s-a deținut în condiții unde celulele sunt poluate cu insecte parazitare, or, administrația instituțiilor penitenciare supra vizate, nu au prezentate probe pertinente în acest aspect.

Colegiul susține temeinicia soluției adoptate de prima instanță, or, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor, motiv pentru care la caz judecătorul de instrucție temeinic a aplicat formula de calcul stipulată de legislator în textul art.473^4 alin.(4) Cod de procedură penală, care în opinia Colegiului este una echitabilă, or, reducerea totală dedusă în mărime de 20 zile este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu.

Ținând cont de cele menționate, instanța de recurs concluzionează că, cerințele invocate de recurent sunt neîntemeiate, careva temei de casare a încheierii nu s-au stabilit, fiind condiționată respingerea cererii de recurs și menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar de justiție, Andrei Socol declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16 decembrie 2024, privind admiterea plângerii condamnatului **Șcerbatîi Alexandru** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Ion Talpa

Judecători: Ludmila Iarmaliuc

Ghenadie Liulca